VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 2)
22/23 september 2021 online

Index verslag vergadering Raadscommissie
22/23 september 2021
(vergadering 2)

Agenda raadscommissie (vergadering 2)

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van burgemeester Broertjes en wethouders Kuipers en Walters (inclusief de mededelingen inzake de regionale aangelegenheden)	3
4.	Beeldvorming zienswijze concept samenwerkingsafspraken MRA	6
5.	Oordeelsvorming zienswijze concept samenwerkingsafspraken MRA	9

Agendapunten wethouder Walters

6.	Beeldvorming Rekenkameronderzoek Privacy	13
7.	Oordeelsvorming Rekenkameronderzoek Privacy	17
8.	Beeldvorming Corona Herstelagenda	19
9.	Oordeelsvorming Corona Herstelagenda	24

RAADSCOMMISSIE 22/23 SEPTEMBER 2021

Aanwezig bij aanvang:
Voorzitter: F.R. Reijmerink.
Griffier: mw. W.G.J. Drenth.
Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: M.J. den Boer; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: R. Lomans; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.
College: G. Kuipers en mw. K.J. Walters, wethouders.

1. Opening en vaststellen agenda (0.1)
De agenda van de vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.1)
Hilversums Belang is afwezig, maar heeft wel haar adviezen over de te behandelen agendapunten doorgegeven. Leefbaar Hilversum is ook afwezig.

3. Mededelingen en toezeggingen van burgemeester Broertjes, wethouder Kuipers en Walters (inclusief de mededelingen inzake regionale aangelegenheden (0.3)
Insprekers
De heer **Van der Klein**:
- spreekt in over het cameratoezicht in de omgeving Laapersboog en Arenapark namens bewoners uit die omgeving;
- heeft hierover een memo opgesteld die te vinden is in iBabs;
- heeft in het voorjaar een brief van de ondernemersvereniging OVAEL ontvangen net de mededeling om de omgeving medio 2021 te voorzien van cameratoezicht tegen inbraak in zakelijke panden;
- laat weten dat in de wijk ongeveer negentig gezinnen wonen;
- weet dat voor cameratoezicht 19 locaties zijn uitgekozen in de openbare ruimte en camera's het gebied continu gaan filmen; twee camera's hebben de beschikking over kentekenherkenning waarmee alle kentekens in de buurt worden gescand;
- merkt op dat de tweehonderd bewoners van Laapersboog, Laapersveld en Arenapark daarmee moeite hebben en wijst op de richtlijnen van de Autoriteit Persoonsgegevens;
- vindt het vervelend dat het cameratoezicht voornamelijk bij de commerciële partij ligt;
- constateert dat het cameratoezicht een definitief karakter heeft, wat in strijd is met wetgeving;
- heeft meerdere contacten met de gemeente en ondernemers gehad en stelde vast dat er geen grondslag is om cameratoezicht te gaan doen, welke grondslag nodig is;
- is het bekend dat projecten die niet voldoen aan de privacywetgeving direct stopgezet moeten worden;
- vraagt of in de toekomst zorgvuldigheid kan worden waargemaakt zodat wetgeving en AVG correct worden gevolgd;
- verwijst naar achtergrondinformatie en Wob-verzoeken in de memo, waardoor is vastgesteld dat heel veel informatie ontbreekt.

GroenLinks:
- begreep dat de ondernemersvereniging nogmaals contact zou opnemen met bewoners en informeert naar de verwachting wat dat contact gaat opleveren; de heer **Kleinsmit** heeft een maand geleden een e-mail en een telefoontje gekregen om een afspraak te maken en heeft daarna niets meer gehoord; de ondernemersvereniging reageert niet meer; de gemeente zegt er niets mee te maken te hebben; in het Wob-verzoek is echter te zien dat de gemeente heel innig

is betrokken bij het project, zoals ten aanzien van financiering, vergunningen en het opstellen van de protocollen; het standpunt van de gemeente en OVAEL is dat uitleg aan bewoners niet nodig is; hij heeft er weinig vertrouwen dat ondernemers bezig zijn met rechten van bewoners en ziet weinig onderbouwing voor cameratoezicht;
- weet dat de ondernemers en de gemeente over geen enkel document ter rechtvaardiging van het project beschikken, wat ook het standpunt van de Autoriteit Persoonsgegevens is;
- vervolgt dat de gemeente ondertussen wel bezig is met uitgifte van de gronden en het faciliteren van de grondrechten via pachtovereenkomsten; daarnaast regelt zij de financiering vanuit het Stadsfonds voor € 283.000,- over drie jaar; ook is de gemeente betrokken bij verschillende overleggen om het project mogelijk te maken, terwijl er daarvoor geen enkele rechtvaardiging is.

De **ChristenUnie**:
- kan als raadsfractie niet over het project oordelen en vraagt wat bewoners kunnen doen om erachter te komen of het cameratoezicht overeenkomstig de AVG plaatsvindt; de heer **Kleinsmit** hoopt de gemeente erbij te kunnen betrekken en is voornemens om via de Autoriteit Persoonsgegevens een handhavingsverzoek te doen en een klacht in te dienen.

De **SP**:
- begrijpt de bezorgdheid van de insprekers;
- vraagt of zij met de ondernemersvereniging hebben gesproken over andere alternatieve maatregelen die eerder dan cameratoezicht te nemen zijn;
- is benieuwd of de gemeente actief participeert in de ondernemersvereniging van het Arenapark; de heer **Kleinsmit** weet dat de gemeente actief participeert in het VOC (Vastgoed Owners Collectief; hij heeft met OVAEL gesproken in een Zoomsessie; de voorbeelden gaan allemaal de openbare orde aan; er zijn geen andere maatregelen genomen en er wordt gelijk overgegaan tot cameratoezicht, wat eigenlijk een laatste redmiddel zou moeten zijn.

Democraten Hilversum:
- vraagt of de constatering klopt dat de gemeente in Wob-stukken wel toegeeft een rol te spelen in het cameratoezicht, maar naar buiten toe die rol ontkent; de heer **Kleinsmit** bevestigt dat; projectverantwoordelijke is OVAEL; het klopt dat het project zaakbescherming vanuit een privaat project betreft; de Autoriteit Persoonsgegevens, de minister van Justitie en de minister en de staatssecretaris van BZK stellen dat voor het gefilmde deel van de openbare ruimte de gemeente verantwoordelijk is; in dezen is dat bijna het hele project; de gemeente heeft dat in het Wob-verzoek bevestigd;
- is benieuwd of de insprekers van mening zijn dat commissie- en raadsleden medeverantwoordelijk zijn voor het cameratoezicht; de heer **Kleinsmit** meent dat kentekenregistratie als het gaat om het continu beschikbaar hebben van data vanuit de Politiewet is voorbehouden aan overheden; hier gaat het om aangifte-informatie, die onder de Politiewet valt, die mag onder geen beding met een private club worden gedeeld; de gemeente moet het deel dat niet word gefilmd waarborgen, wat ook de uitkomst is van het rapport van de Autoriteit Persoonsgegevens; of dat rapport met de gemeenteraad of op andere wijze moet worden besproken, daarover wil hij ook het gesprek aangaan, maar dat wordt afgehouden omdat het privaat cameratoezicht zou zijn; er is geen mogelijkheid om met ondernemers te communiceren over de waarborgen.

De **PvdA**:
- vraagt of in de openbare ruimte iets wordt gecommuniceerd over cameratoezicht; de heer **Kleinsmit** antwoordt dat het cameratoezicht nog niet is begonnen; hij gaat uit van kenbaar maken van cameratoezicht; het blijkt dat het project is gebaseerd op andere cameratoezichtprojecten in Hilversum, waarvan het protocol is overgenomen; de Autoriteit Persoonsgegevens zal daarom willen weten hoe die projecten zijn opgepakt; de **PvdA** vraagt of bewoners informatie in de openbare ruimte over cameratoezicht kunnen krijgen en of zij

ervoor kunnen kiezen om niet in beeld van de camera's te komen; de heer **Van der Klein** antwoordt dat bewoners zich niet kunnen onttrekken aan het cameratoezicht.
- vraagt welke gevolgen het contact met de Autoriteit Persoonsgegevens heeft voor andere projecten; de heer **Kleinsmit** heeft al contact met de Autoriteit Persoonsgegevens en er wordt al een dossier opgebouwd; er zal een handhavingsverzoek worden ingediend, het kan echter een half jaar duren voordat dat wordt opgepakt; de Autoriteit Persoonsgegevens heeft in verschillende gemeenten dwangsommen uitgedeeld.

D66:
- neemt aan dat OVAEL claimt recht te hebben op bescherming van haar eigendom en medewerkers en neemt aan dat de wethouder zal zeggen dat de gemeente alle regels heeft gevolgd;
- meent dat het niet aan de commissie is om een waardeoordeel te geven;
- lijkt dat sprake is van een juridisch conflict waarover de rechter een oordeel moet vellen; de heer **Kleinsmit** meent dat de Autoriteit Persoonsgegevens een oordeel moet vellen; rechten van bewoners zijn niet gewogen; hij kan aantonen dat de gemeente niet alle regels heeft gevolgd; camera's staan ook op de publieke grond van de gemeente;
- wil de uitspraak van de Autoriteit Persoonsgegevens afwachten en vraagt of de insprekers een mogelijkheid zien tot een bemiddeling tussen OVAEL en buurtbewoners om tot een amicaal einde van de kwestie te komen in plaats van de rechterlijke weg te bewandelen; de heer **Van der Klein** staat altijd open voor discussie/gesprek en is ook voor een veilige buurt; de heer **Kleinsmit** vraagt de commissie in dezen kritisch te zijn naar de gemeente toe; burgers kunnen weinig directe invloed en inspraak uitoefenen; het project is naar zijn mening niet voort te zetten als er geen wettelijke en juridische onderbouwing is.

Het **CDA**:
- ziet een gemengde vorm van wonen en bedrijven in het gebied; een protocol dat de gemeente zou kunnen toetsen kan in dezen een oplossing zijn;
- vraagt of een protocol een sleutel tot het maken van afspraken kan zijn; de heer **Kleinsmit** vindt een protocol meer uitwerking van cameratoezicht; vanwege de zorgvuldigheid moet echter eerst de noodzaak van cameratoezicht aangetoond worden, wat niet is gebeurd; hij meent dat OVAEL ver buiten haar bevoegdheid treedt en zich bemoeit met publiekrechtelijke taken; hij is niet onder de indruk van het protocol;
- meent dat een protocol antwoord moet geven op randvoorwaarden en het doel, zodat het convenant niet goed zou zijn; de heer **Van der Klein** meent dat aan cameratoezicht een dpia (privacy impact analyse) ten grondslag moet liggen, wat niet het geval is.

Hart voor Hilversum:
- blijkt uit de stukken dat het initiatief niet is besproken, zodat participatie kon worden opgestart en vraagt welke participatievraag bewoners in zo'n traject hadden willen stellen; de heer **Kleinsmit** wil allereerst de noodzaak van het cameratoezicht weten: wat hebben bedrijven al gedaan aan veiligheid; of ze gelijk hebben is nog niet aangetoond; cameratoezicht zou 's nachts kunnen plaatsvinden; er zijn dus meerdere mogelijkheden die naar een veilige omgeving leiden.

De **VVD**:
- vraagt hoe de insprekers momenteel hun eigen woonomgeving ervaren; de heer **Van der Klein** heeft vanuit het bewonersinitiatief een enquête in de wijk rondgestuurd; 25% tot 30% van de enquêteformulieren is retour ontvangen; daaruit blijkt dat mensen het gebied als een veilige buurt zien; de resultaten van de enquête zijn met de commissie te delen; de heer **Kleinsmit** voegt toe dat er wel gevoelens van onveiligheid zijn, vanwege drugsoverlast, die echter wel aan te pakken is; mensen hebben beperkt met inbraken te maken gehad; door de bank genomen beoordelen bewoners de buurt heel goed op de punten leefbaarheid en veiligheid.

Wethouder **Walters**:
- hoort dat de kwestie meer aandacht nodig heeft;
- brengt de zaak en zorgen in het college en bespreekt die met de wethouders; de jurist van de gemeente is met de zaak bezig en zijzelf zal zich daarover laten bijpraten;
- betrekt ook de functionaris gegevensbescherming als wethouder Privacy bij de zaak;
- laat de insprekers na collegebehandeling de volgende stap weten.

De heer **Kleinsmit**:
- zegt daarvoor dank en is voor veiligheid en zorgvuldigheid;
- complimenteert de gemeente met het zeer goed behandelen van het Wob-verzoek; ook gestelde vragen zijn goed beantwoord.

Mededeling wethouder Walters
Wethouder **Walters**:
- heeft de winsten van de instellingen jeugdzorg laten uitzoeken en kondigt een regiobrief daarover aan.

4. Beeldvorming zienswijze concept samenwerkingsafspraken MRA (0.38)
Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: H.R. Jaarsma; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.
College: G. Kuipers, wethouders.

De **voorzitter**:
- deelt mee dat de MRA op basis van het voorstel van de transitiecommissie en de inbreng van raden en Staten conceptsamenwerkingsafspraken heeft opgesteld;
- merkt op dat het college constateert dat die inbreng over het algemeen goed is verwerkt en dat er nog een aantal aandachtspunten is; die zijn verwerkt in een zienswijze aan de MRA op de conceptsamenwerkingsafspraken; deze zienswijze ligt nu ter besluitvorming voor aan de raad.

Hart voor Hilversum:
- blijken uit de concept samenwerkingsafspraken dat onderdelen deelregionaal zijn georganiseerd, zoals vertegenwoordiging in het bestuur en in de platforms en vraagt hoe te borgen is dat de gemeenteraad over het doen en laten van de regio Gooi en Vechtstreek in het MRA-bestuur en de platforms grip blijft houden en tijdig en ter zake wordt geïnformeerd; wethouder **Kuipers** vindt dat een kwestie die ook gaat over hoe dingen in de regio zijn georganiseerd; het MRA-stuk bevat een paragraaf over best practices en hoe samenwerking het best te organiseren is; voorgesteld is structureel in de regio met elkaar over de inhoud in overleg te gaan; hij denkt dat de raad ook goed in positie blijft, gezien het voorstel om een voortgangsnota en termijnagenda op te stellen, die raden moeten bespreken; er zijn dus checks and balances, maar ook de regio moet ook onderling zaken beter organiseren dan voorheen;
    - de **ChristenUnie** vraagt of in het portefeuillehoudersoverleg van de regio al gesproken wordt over de afstemming in relatie tot de MRA; wethouder **Kuipers** bevestigt dat; bestuurders die zitting hebben in de organen van de MRA bespreken dat in hun regionale overleggen en koppelen zaken terug; er vindt onderlinge afstemming plaats.

De **PvdA**:
- vraagt of de wethouder namens de deelregio portefeuillehouder in het MRA-bestuur is; wethouder **Kuipers** antwoordt regionaal vertegenwoordiger in het platform economie te zijn;
- vraagt hoe het college de raad gaat betrekken bij vier keer per jaar te houden algemene vergaderingen; wethouder **Kuipers** weet dat nog niet; eerst moet dit proces doorlopen worden en daarna wordt naar andere zaken gekeken; het zou goed zijn als er afstemming is tussen

publiek en niet-publiek gekozen bestuurders; te zoeken is naar een goede verhouding; de regio en het college moeten dit aspect nog bespreken;
- informeert naar de algemene mening van de wethouder over de inrichting van de algemene vergadering wat betreft vertegenwoordiging van gemeentes; wethouder **Kuipers** vindt het heel belangrijk dat alle gemeenten een plek aan tafel in de MRA hebben, wat tot nu toe niet zo was; dat verbindt de gemeentebesturen beter met de MRA; hij is blij dat alle gemeente nu een plekje krijgen.

De **VVD**:
- haalt bij de MRA kracht om iets gedaan te krijgen, maar de gemeente brengt ook iets; de fractie vraagt hoe de gemeente het halen en brengen gaat borgen, hoe zij kaderstellend betrokken blijft en hoe meer aan de voorkant van het hele proces is te komen; wethouder **Kuipers** wil meer betrokkenheid hebben bij wat er in de MRA op tafel komt; er wordt met een termijnagenda gewerkt; er vindt terugkoppeling plaats van wat is bereikt; halen en brengen wordt daardoor veel inzichtelijker; in de regio zijn nog stappen te zetten over het idee van halen en brengen; men moet starten met de nieuwe manier van werken; als dat is gebeurd denkt hij veel beter een balans te kunnen vinden.

De **SP**:
- vraagt of de wethouder bereid is de termijn- en lobbyagenda actief naar de raad te brengen, zodat die daarvan kennis kan nemen; wethouder **Kuipers** vindt dat geen probleem en denkt dat de MRA die zelf ook publiceert;
- zou een lobbyagenda op tijd willen hebben;
    - de **ChristenUnie** vraagt of in gesprekken aan de orde is gekomen dat het in de algemene ledenvergadering niet over de inhoud gaat; wethouder **Kuipers** weet dat alle zienswijzen vanuit gemeenten op een rij zijn gezet, daarop zijn verbetervoorstellen gekomen; een aantal zaken in de tekst bijt elkaar en behoeft verduidelijking; een belangrijk uitgangspunt blijft dat kaderstelling plaatsvindt door de gemeenteraden; dergelijke zaken zijn besproken en het voorliggende stuk dit is nog niet de eindversie; hij neemt dit punt mee naar de MRA.

GroenLinks:
- vraagt de wethouder om een overzicht op welke momenten die de raad op welke punten actief gaat informeren; wethouder **Kuipers** wil kijken of dat kan, maar in de termijnagenda staat ook wanneer raden betrokken worden bij onderwerpen en wanneer; als het systeem eenmaal functioneert komen veel meer dingen automatisch naar de raden toe.
    - **Hart voor Hilversum** vraagt of in de nieuwe constructie/werkwijze een agendacommissie blijft bestaan en of de regio daarvan geen deel uitmaakt; de vraag is of dat wel zou moeten; wethouder **Kuipers** licht toe dat de agendacommissie in de nieuwe constructie het bestuur is; de gemeente zit dus op de goede plek aan tafel;
    - de **SP** vraagt op welke wijze de wethouder zaken bij gemeenteraden ophaalt; wethouder **Kuipers** vindt dat een uitwerkingszaak; deels gaat het om informatievoorziening; hij kan zich goed voorstellen dat van de algemene vergadering een raadsinformatiebrief volgt; werkendewijs volgt een vorm die voor de raden werkt; hij staat open voor suggesties;
    - de **SP** zou graag tevoren weten hoe het college informatievoorziening vorm geeft; wethouder **Kuipers** legt uit dat de algemene vergadering een aantal zaken doet die nu de bevoegdheid van het college zijn; afspraken over raden informeren veranderen niet fundamenteel ten opzichte van de huidige situatie, tenzij de conclusie is dat het anders en beter moet; bestuurders in de algemene ledenvergadering hebben een vertegenwoordigende verplichting ten opzichte van de raad; de raad kan het college ter verantwoording roepen als het niet loopt zoals gewenst;
    - de **ChristenUnie** vraagt of de MRA-maandberichten in iBabs informatiegaten bevat; wethouder **Kuipers** kan daarop geen antwoord geven en zou dan het lijstje zelf

moeten bekijken; informatievoorziening moet echt veel beter en dat is een belangrijke les, waarvoor hij zijn best gaat doen;
- de **PvdA** wijst op de intentie om per 2022 met een vierjarenplan te komen en informeert naar concrete ideeën daarover; wethouder **Kuipers** meent dat de raad de agenda van de algemene ledenvergadering gewoon gaat behandelen, zodat mee te geven is wat de raad belangrijk vindt; nu wordt veel beter beschreven wie op welk moment waarvan iets kan vinden; het stuk is veel meer procesmatig ingericht en heeft veel betere checks and balances;
- de **VVD** wil weten wanneer de raad zelf goed in positie komt en wanneer de wethouder zich bij de algemene ledenvergadering comfortabel voelt; wethouder **Kuipers** verwijst naar infographics op pagina's 24 en 25, waar staat wie op welk moment aan tafel komt; met elkaar moet men uitvinden op welke andere momenten men in gesprek komt; er zijn meer momenten om met de raden in gesprek te gaan; er wordt opgeschreven wanneer dat gebeurt;
- de **SP** leest in alle stukken dat het gaat om wensen en opvattingen en vraagt hoe de raad besluitvormend in positie kan komen als het alleen gaat om wensen en opvattingen; wethouder **Kuipers** meent dat zaken in Hilversum ook via een wensen- en bedenkingenprocedure geregeld is; als de raad nauwer betrokken wil worden bij besluitvorming moeten daarover onderlinge afspraken gemaakt worden; de MRA haalt vooral wensen op bij 32 gemeenten, 2 provincies en een vervoersregio; daardoor komt er veel informatie en wordt daadwerkelijk bijgestuurd; er zijn gemeenten waar alles ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd; dergelijke zaken kunnen anders als de raad dat wil en daarbij gaat het ook om de relatie tussen college en raad;
- de **SP** heeft behoefte meer in de besluitvorming te komen en nodigt de wethouder uit om daarover mee te denken; wethouder **Kuipers** herinnert aan het besluit over het sleutelgebied; een heleboel zaken komen naar de raad, die erover blijft gaan; in de MRA moet met heel veel partijen richting worden bepaald; er moet ook voor het merendeel de ruimte zijn om richtingen te bepalen; geprobeerd wordt samen te werken; hij wil meedenken of het lokaal anders moet.

De **ChristenUnie**:
- ziet in de zienswijze gesproken worden over doelstelling 1, die niet is overgenomen, omdat in andere gemeenten niet erover is gesproken; gevraagd wordt hoe groot de wethouder de kans acht dat andere gemeenten nu hierover wel spreken nu zij daarop zijn geattendeerd; wethouder **Kuipers** merkt op dat Hilversum de enige gemeente die dat punt inbracht; de kans dat nu wel bespreking plaatsvindt acht hij daarom niet groot.

De **SP**:
- heeft gelezen dat de directie en de flexibele schil aan de MRA 'om niet' ter beschikking worden gesteld naast de financiële bijdragen die gemeenten aan de MRA moeten doen; zij vraagt of het mogelijk is bij alle activiteiten een tijdsinvestering van bestuurders en ambtenaren te noemen; het gaat dus om welke tijd van ambtenaren en bestuurders wordt besteed aan de MRA en of die tijd ten koste van lokale zaken; wethouder **Kuipers** meent dat het niet voorkomt dat de tijdsinzet van ambtenaren wordt besproken; de opbrengsten in kaart brengen is altijd lastig; hij vindt het geen goed idee met de raad te delen wat de tijdsbezetting van bestuurders en ambtenaren is;
  - de **VVD** hoort de wethouder aangeven dat de inzet van ambtenaren en anderen voor de MRA in de lijn ligt van de ambities die de gemeente zelf heeft en vraagt daarop bevestiging; wethouder **Kuipers** bevestigt dat; de raad geeft opdracht en daar hoort capaciteit bij, binnen de vastgestelde begroting;
  - de **SP** ziet in de stukken vernoemd dat de inzet van de directie om niet geleverd wordt en vraagt of het klopt dat gemeenten een financiële bijdrage moeten leveren als ze dat niet lukt; wethouder **Kuipers** bevestigt dat gemeenten om niet mensen beschikbaar stellen of anders een financiële bijdrage leveren om medewerkers aan te stellen; dat

punt komt terug in begrotingsdocumentatie van de regio of de gemeente; de financiële bijdrage is gescheiden van het om niet-verhaal.
- de **PvdA** ziet in de zienswijze het voorstel om op basis van ambitie de verdeelsleutel voor het personeel aan te passen en vraagt hoe ambitie meetbaar kan worden; wethouder **Kuipers** wil vooral oproepen met een verdeelsystematiek te komen;
- **D66** herinnert aan aangenomen amendement A 21-59 dat stelt te proberen de begroting van de MRA zo zuiver mogelijk te houden en vraagt of dat ter sprake is gekomen in discussies over de samenwerkingsovereenkomst; wethouder **Kuipers** koppelt daaraan de oproep tot een verdeelsystematiek; inzichtelijk moet worden wat personele inzet additioneel betekent;
- de **PvdA** meent dat veel ambitie van een gemeente tot uiting kan komen in meer personeel daarvoor beschikbaar stellen in de verdeelsleutel; wethouder **Kuipers** vindt dat er een gezonde verhouding moet zijn op basis van ambities en inwonertal; als de raad dat anders ziet moet de zienswijze aangepast worden.

Democraten Hilversum:
- vraagt hoe men kan zorgen dat er geen politieke druk is om met besluiten mee te gaan; wethouder **Kuipers** antwoordt dat de MRA zou moeten functioneren als een samenwerkingsverband; de gemeenteraad heeft vaak het laatste woord, zoals bij het sleutelgebied;
- concludeert dat individuele raden zich bij een tegenstem buitenspel zetten; wethouder **Kuipers** meent dat de MRA-planologie geen bovenliggende macht is; als de raad aanpassing van de plannen wil dan gebeurt dat; de MRA kan geen besluiten nemen die Hilversum benadelen; wel is het mogelijk dat de gemeente minder geld krijgt als zij niet aan een besluit meedoet.

D66:
- vraagt of de wethouder heeft overwogen om de voorbereiding van de raden via de regio te laten verlopen; wethouder **Kuipers** heeft dat nog niet overwogen, maar wijst op best practices, maar daarover gaat uiteindelijk de raad.

De **SP**:
- mist in de zienswijze de consultatie van raden en Staten over betrokkenheid bij en overleggen over besluitvormingstermijnen; zij vraagt de wethouder in te brengen dat de MRA een maand voor verkiezingen geen belangrijke besluiten voorlegt aan gemeenteraden; wethouder **Kuipers** erkent dat er voldoende tijd moet zijn om zaken te bespreken; dat is een procedureel aspect en hij geeft dat in zijn gesprekken met de MRA in overweging; dat punt is op te nemen in de zienswijze als de raad dat wil.

De **SP**:
- ziet dat alles rondom financiën, rechtspositie en detachering wordt toegewezen aan de gemeente Amsterdam en vraagt of Hilversum daarover nog iets kan zeggen; wethouder **Kuipers** wijst op de praktische en juridische noodzaak van dat besluit; het is een praktische oplossing bij afwezigheid van een rechtspersoonlijkheid van de MRA zelf; dat zet Hilversum niet op achterstand bij de betrokkenheid bij alles wat er op het bureau gebeurt; de **SP** vraagt of dat ergens is opgeschreven en voldoende is geborgd in de stukken; wethouder **Kuipers** moet dat nagaan.

5. Oordeelsvorming zienswijze concept samenwerkingsafspraken MRA (1.24)

Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: H.R. Jaarsma; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.
College: G. Kuipers, wethouder.

Hart voor Hilversum:
- stelt vast dat er in de verhouding en afstemming tussen de platforms op MRA-niveau en de portefeuillehoudersoverleggen op regioniveau veel goed, maar ook vel mis kan gaan, zodat het college aandringt op een tijdige evaluatie;
- is van mening dat die tijdigheid niet te vrijblijvend moet zijn en daarom vindt zij dat in de zienswijze bij dat onderwerp in de vijfde alinea op bladzijde 2 het woordje 'of' moet worden vervangen door 'en'; dus een evaluatie na de opstartfase altijd na een jaar en verder periodiek om de vier jaar.

De **SP**:
- is blij met de zienswijze, maar vindt punten zo weinig concreet;
- heeft veel vertrouwen dat de wethouder punten van belang voor Hilversum te vuur en te zwaard zal verdedigen;
- wil het gemeenteraadsverkiezingsproces invoegen in het besluitvormingsproces van de MRA;
- wenst een zwaardere rol in besluitvorming voor gemeenteraden; het lid in de algemene vergadering is een belangrijke schakel naar gemeenteraden en zij verwacht daarvan dat dat een plan heeft voor het betrekken van de gemeenteraad, anders dan via een raadsinformatiebrief;
- stelt dat het om niet leveren van tijd en middelen geld kost, dat maar eenmaal uit te geven is; zij heeft daarom behoefte aan een manier om inzicht in de gemeentelijke bijdrage te krijgen en hoeveel tijd en geld het gaat kosten om in de MRA deel te nemen;
- houdt de wethouder aan de toezegging om de lobbyagenda actief met de raad te delen.

De **PvdA**:
- is het niet met alles eens wat in de samenwerkingsafspraken en de zienswijze staat, maar dat is wel een verdere doorvertaling van de in mei jl. door de raad vastgestelde zienswijze;
- maakt zich zorgen over de vertegenwoordiging en legitimatie bij de besluitvorming;
- heeft ook zorgen over het eerstvolgende vierjarenplan, dat in 2022 vastgesteld moet worden en wil daarvoor een concreter tijdpad zien;
- stelt dat tijd en middelen niet te meten zijn aan ambities; het uitlenen van personeel brengt kosten met zich mee en zij verwacht dat in de begroting uit te leggen;
- tekent aan dat ambities kunnen voortkomen uit uitdagingen/problemen; als dat het geval is, is het de vraag of het eerlijk is om een disproportionele bijdrage in geld of personeel te leveren om die problemen op te lossen.

De **ChristenUnie**:
- heeft de meeste moeite met de raadtafel; twee vertegenwoordigers in de raadtafel geeft meer vertrouwen naar de raad toe dan één vertegenwoordiger; als dat niet mogelijk is, is het beter om ervoor te kiezen om voorafgaand aan elk portefeuillehoudersoverleg wethouders met een bindende boodschap op pad te sturen;
- gaat akkoord met bijeenkomsten met ontmoetingen en discussies, maar wil besluitvorming aan de basis goed regelen;
- is blij met de wijziging van de eerste doelstelling;
- concludeert dat de gemeente in de regio nog veel te doen met de huidige regionale afstemming.

GroenLinks:
- vindt een heel goede zienswijze voorliggen en ziet de in mei ingebrachte punten opgenomen;
- sluit zich aan bij de opvatting van de ChristenUnie over de raadtafel;
- wil aan het begin van een nieuwe raadsperiode een eerste en tweede raadsvertegenwoordiger benoemen, zodat die niet vrijblijvend zijn;
- wil vooraf weten wanneer de raad aan zet is, die ook de baas blijft;
- maakt zich een beetje zorgen over de 'coalition of the willing'; de MRA steekt in op de gezamenlijke belangen van de deelregio's en gemeenten, zodat het vreemd is die zo te noemen.

De **VVD**:
- is blij met de zienswijze;
- vindt de MRA te belangrijk voor Hilversum;
- wil bij de algemene ledenvergadering werken aan een goede vorm om input mee te geven en invulling geven aan werken vanuit het Hilversums belang;
- wil met betrekking tot inzet geen boekhouder spelen; bij doelstellingen gaat het altijd om ambtelijke inzet;
- hamert erop niet te wantrouwend te kijken naar inzet vanuit de gemeenten en die niet tot achter de komma te verrekenen;
- wil wel kijken naar wat via de MRA te realiseren is.

Het **CDA**:
- is van mening dat de zienswijze prima is en is het doel van de MRA duidelijk;
- blijft het verhaal van de representatie moeilijk vinden en is ook voorstander van twee raadsvertegenwoordigers;
- heeft er vertrouwen in dat onderwerpen die Hilversum aangaan ook in Hilversum aan de orde komen.

D66:
- kan zich vinden in het voorstel over samenwerkingsafspraken en realiseert zich dat het lastig is om met zoveel partijen afspraken te maken;
- wil aan meer transparantie vasthouden: duidelijke gremia en besluitvormingsdocumenten;
- stelt dat consultatie vooraf bij de agendavorming de raden veel invloed en sturing geeft; de fractie is dus optimistisch op de grip die gemeenteraden daardoor op de MRA kunnen hebben;
- is voor een heldere en een sterkere positie van de deelregio's, waarin een belangrijke verbetering van de effectiviteit van de MRA kan liggen; de eigen regio heeft dan wel behoefte aan goede samenwerkingsafspraken;
- is het niet eens met twee raadsvertegenwoordigers in de raadtafel, die gaat over het proces, om zo ook een goede informatievoorziening en betrokkenheid van de raden te realiseren;
- wenst niet steeds het integrale bestuurlijke regiomodel als uitgangspunt nemen; de MRA is een netwerksamenwerking met bepaalde doelen die gemeentegrenzen overstijgen, met een focus op wonen, werken en mobiliteit met het in ogenschouw nemen van andere aspecten zoals duurzaamheid en sociale aspecten;
- concludeert dat de thema's op bladzijde 11 met name onder 2 genoemd geschrapt kunnen worden;
- vindt de werkafspraken heel erg gedetailleerd, wat de flexibiliteit in het handelen van de MRA tekort doet; beter is het daarom de werkafspraken voor kennisgeving aan te nemen;
- wil meer moeite steken in het draagvlak van de samenwerkingsafspraken;
- verzoekt het college de passage met de gestoken loftrompet over kleine gemeenten uit de zienswijze halen.

Democraten Hilversum:
- kan zich vooral vinden in het verhaal van de SP en de PvdA;
- vindt de zienswijze een verbetering ten opzichte van de vorige keer;
- is benieuwd wat er met de zienswijze gaat gebeuren en in hoeverre de nieuwe voorstellen tot uitvoering gaan komen.

Debat
De **SP**:
- vraagt wat de ChristenUnie over het vierogenprincipe nog verder wil opschrijven; de **ChristenUnie** vindt de raadtafel niet besluitvormend, maar informerend; als er per gemeente maar één persoon aan de raadtafel komt hoeft die tafel er wat haar betreft niet te komen;
- wijst op de bijstorting van vele miljoenen in gemeentelijke fysieke projecten; er lopen veel lokale projecten; als ambtenaren vertrekken naar de MRA wil zij laten bewaken hoe men lokale capaciteit beschikbaar houdt; de **VVD** stelt dat in algemene zin in de begroting best de

inzet voor de MRA genoemd kan worden; zij proefde echter bij de SP dat per uur de inzet moest worden bijgehouden; overheveling van ambtelijke capaciteit is niet het geval; het gaat meer om het raadplegen van gemeentelijke ambtenaren; dat is in lijn met de doelstelling in de begroting; de **SP** gaat het om de gemeentelijke bijdrage versus de opmerking in de samenwerkingsafspraken dat inzet om niet gaat; dat vraagt om een specifiekere definitie van de inzet van ambtenaren en van welk geld dat gebeurt in de begroting en samenwerkingsafspraken, teneinde grip te krijgen op wie, wat en waar doet; de **VVD** ziet een verband tussen wat de raad wil en wat via de MRA kan worden bereikt;

- de **PvdA** kan niet inschatten hoe de ambtelijke inzet voor de MRA eruit ziet en wil dat inzicht wel hebben; wellicht is het handig om een verdeelsleutel op basis van ambitie af te spreken; de **VVD** wil de ambities van Hilversum opnemen in paragrafen en daaraan verbonden is ambtelijke inzet; als men de kwaliteit niet in huis heeft moet men een verrekening maken;
- de **SP** wil best meewerken aan de MRA, maar wil dan ook wel inzicht krijgen in de VAT-kosten om niet; de **VVD** attendeert erop dat Hilversum belang heeft bij de MRA; **D66** stelt dat een ambtenaar die zich voor de MRA inzet ook de Hilversumse belangen dient; dat laat onverlet dat de gemeente zicht wil houden op uren die voor de MRA worden ingezet; **GroenLinks** sluit zich daarbij aan en wil bezien wat gemeente en MRA voor elkaar kunnen doen; aan inzicht in uren heeft zij geen behoefte, maar wel aan een overzicht van de door de gemeente geleverde ambtelijke uren na het eerste jaar;
- de **PvdA** vindt het prima dat de gemeente capaciteit beschikbaar stelt; om als dat niet lukt financiën beschikbaar stellen vindt zij echter te ver gaan;
- wethouder **Kuipers** wijst erop dat de MRA met een professionelere organisatie wil werken; de raad kan hem aanspreken op om niet of anderszins capaciteit vrij te maken om tot verbeteringen te komen; de bedoeling is om nu een slag te maken; als de gemeente niet bereid is die stap te zetten zijn verbeteringen ook niet te realiseren.

Het **CDA**:

- lijkt het goed om twee raadsleden naar de algemene ledenvergadering af te vaardigen; **D66** heeft bezwaar tegen de suggestie van een zweem van vertegenwoordiging;
- de **ChristenUnie** wijst erop dat de raadtafel gevraagd en ongevraagd advies geeft over het proces; die gaat dus niet over de inhoud; de raad kan de portefeuillehouder echter wel inhoudelijke zaken meegeven; **D66** vindt het heel goed als raadsleden onderling kunnen sparren over zaken in een MRA-context; een vehikel daarvoor is er nog niet; de **ChristenUnie** stelt dat daarvoor andere bijeenkomsten worden georganiseerd en daarvoor is de raadtafel niet bedoeld.

De **PvdA**:

- meent dat bij een meer professionele organisatie het budget moet stijgen en vraagt of de ChristenUnie en GroenLinks daarover een mening hebben;
- **GroenLinks** vindt het mooi te halen en brengen bij de MRA en wil op hoofdlijnen een overzicht hebben van ingezette uren; de intentie van samenwerkingsafspraken is dat iedereen levert naar vermogen en ambitie; capaciteit beschikbaar stellen is niet vreemd; een coalitie van bereidwilligen vindt zij onverstandig;
- de **ChristenUnie** begrijpt de zorg; men moet erop vertrouwen dat inzet naar capaciteit en naar rato gebeurt;
- wethouder **Kuipers** stelt dat er een opening is geboden voor kleine gemeenten om toch mee te doen; inbreng kan om niet of via een financiële bijdrage plaatsvinden.

De **SP**:

- begrijpt dat gemeenten zonder in te zetten ambtenaren geen invloed hebben;
- vraagt of de regio of Hilversum ambtenaren gaat inzetten.

GroenLinks:

- roept op de wethouder zijn werk te laten doen.

Advisering aan de raad
Alle fracties vinden het voorstel rijp voor raadsbehandeling.

Hart voor Hilversum adviseert positief zonder debat.

D66, de **PvdA,** de **SP, Democraten Hilversum** en de **VVD** willen debat over het voorstel.

GroenLinks, het **CDA,** de **ChristenUnie** hebben geen behoefte aan een debat.

Hart voor Hilversum doet het voorstel van orde om de corona herstelagenda niet vanavond, maar op 23 september a.s. te behandelen.

Wethouder **Walters** vindt dat voorstel passen in de vergaderafspraken: gebruik maken van de reserveavond als de bespreking uitloopt.

Het voorstel van orde van Hart voor Hilversum om de corona herstelagenda op 23 september 2021 te behandelen wordt fractiegewijs in stemming gebracht en met 3 tegen 6 stemmen verworpen, met de stemmen van Hart voor Hilversum, D66 en de PvdA voor en de stemmen van GroenLinks, het CDA, de ChristenUnie, de SP de VVD en Democraten Hilversum tegen.

6. Beeldvorming rekenkameronderzoek privacy (2.17)
Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: M.J. den Boer; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: R. Lomans; CDA: T. de Jong: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: P. Vonk; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.
College: mw. K.J. Walters, wethouder.
Rekenkamer: R. Elenbaas, M. Plomp, mw. D. Verloop en P. Castenmiller (onderzoeker bureau PBLQ)

Het **ordevoorstel van HvH** om het onderwerp ‘Corona Herstelagenda’ te verplaatsen naar 23 september, wordt verworpen met de stemmen van HvH, D66 en de PvdA daarvoor. De overige 6 fracties zijn daartegen.

De heer **Plomp**:
- merkt op dat privacy sinds de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op 25 mei 2018 een heet hangijzer is;
- geeft aan dat het de Rekenkamer het daarom goed leek enige jaren na invoering van de AVG onderzoek te doen naar hoe het ervoor staat met de bescherming van persoonsgegevens in Hilversum;
- laat weten dat de centrale onderzoeksvraag was in hoeverre de bescherming van de persoonsgegevens van bewoners van de gemeente Hilversum is gewaarborgd, zowel in beleid als in de uitvoeringspraktijk;
- concludeert dat de bescherming van persoonsgegevens van Hilversumse inwoners in de basis voldoende is gewaarborgd, maar er wel enkele imperfecties en daarmee samenhangende risico’s zijn;
- is gekomen tot vier aanbevelingen aan het college, waarop is gereageerd in een bestuurlijke reactie, en één aanbeveling aan de raad: proactief aandacht besteden aan informatie die nu al beschikbaar is en deze te agenderen en te bespreken.

Hart voor Hilversum:
- vindt het goed om in de bestuurlijke reactie te lezen dat vervolgacties zijn benoemd;
- vraagt of de maatregelen en tijdlijnen voor het college afdoende zijn; de heer **Plomp** beantwoordt die vraag bevestigend, waarbij hij opmerkt dat het proces van

gegevensbescherming en rondom de AVG er een van lange adem is; uit wat in de bestuurlijke reactie is toegezegd blijkt dat het een goed proces blijft; of dat afdoende is blijkt uit het volgende toetsmoment;
- informeert wanneer wordt getoetst of vervolgacties correct zijn gedaan; de heer **Plomp** laat weten dat een nadere toetsing goed is om te kijken of maatregelen afdoende zijn, maar die is nog niet gepland;
- vraagt waarom er geen explicietere aanbeveling ten behoeve van de raad is gedaan, zoals een verplichte AVG- of informatiebeveiligingscursus; de heer **Plomp** deelt de conclusie niet dat slechts in mindere mate naar de raad is gekeken; er was een aparte bijeenkomst voor raadsleden; er is één aanbeveling aan de raad gedaan en die is bedoeld als een nadrukkelijke uitnodiging aan de raad en de functionaris gegevensbescherming om het onderwerp te agenderen; dan is er meer kennis onder de raad; de aanbeveling is expliciet meer aandacht aan het onderwerp te besteden.

De heer **Katus (functionaris gegevensbescherming)**:
- laat weten dat hij functionaris gegevensbescherming (FG) voor de raad en de gehele gemeente is; er wordt jaarlijks getoetst, waarvan het FG-verslag het resultaat is en waarvan de Rekenkamer heeft aangegeven dat het goed is om dat te laten bespreken door de gemeenteraad.

D66:
- leest dat er redenen zijn om aan te nemen dat niet de volledige organisatie goed omgaat met persoonsgegevens en dat er verschillende processen nog niet voldoende onderzocht zijn op veiligheidsrisico's; een conclusie is dat alle risico's beheersbaar zijn en de fractie vraagt of die conclusie prematuur is en of de Rekenkamer een advies heeft over wanneer onderzoeken klaar moeten zijn; de heer **Plomp** antwoordt dat de niet volledige uitvoering vooral betrekking heeft op data protection impact assessments (dpia's) (gegevensbeschermingseffectbeoordelingen); dat is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen en daarna maatregelen te nemen om die risico's te verkleinen; dat is verplicht als een gegevensverwerking waarschijnlijk een hoog privacyrisico oplevert voor een betrokkene; het idee is ook om veel processen daarmee te doorlopen; dat is al voor een goed aantal processen gedaan, maar nog niet voor alle processen; een opgelopen achterstand wordt nu hard ingelopen; of privacyrisico's beheersbaar zijn is lastig te beantwoorden; er zijn risico's, maar die acht de Rekenkamer beheersbaar.

Het **CDA**:
- vraagt hoe te beoordelen dat het binnen de organisatie aan relevante basiskennis over privacy ontbreekt en hoe dat zich verhoudt tot de conclusie dat de AVG op orde is; de heer **Plomp** heeft niet de bedoeling dat de conclusies lastig te taxeren zijn; daarom verwijst hij naar bijlage C in het rapport, waarin het normenkader dat ten grondslag ligt aan het onderzoek is getoetst; daaruit blijkt waarop de beoordeling is gebaseerd; alle elementen uit het normenkader zijn grotendeels positief en een enkel element is neutraal beoordeeld; daar komt de uiteindelijke taxatie vandaan;
- vraagt hoe men komt tot een positief oordeel in bijlage C als de dpia voor het sociaal domein niet is uitgevoerd; de heer **Castenmiller** antwoordt dat die dpia om pragmatische redenen nog niet is uitgevoerd; er is toch geen negatief oordeel, omdat de organisatie zich daarvan bewust is; die dpia is wel in voorbereiding; het privacybeleid is wat stroef op gang gekomen en er is een achterstand; de dpia is wel in voorbereiding en daarom is de beoordeling zeker niet negatief.

De **SP**:
- vraagt in welke domeinen de problemen het grootst zijn; de heer **Plomp** kan die vraag niet goed beantwoorden; niet is aangegeven dat sprake is van grote problemen; er zijn aanvullend op het onderzoek twee casestudies verricht (Participatiewet en Smart City).

De **ChristenUnie**:
- vraagt of is gesproken over de keerzijde van de Privacywet in relatie tot het werk niet goed kunnen uitvoeren; de heer **Plomp** antwoordt dat dat niet tot conclusies of bevindingen heeft geleid, maar wel kan dat punt schuren; de heer **Castenmiller** meent dat altijd sprake is van een afweging met andere belangen, zoals werk kunnen uitvoeren; dat is wel in verschillende interviews aan de orde gekomen.

Het **CDA**:
- hoorde uit een eerdere beantwoording door de heer Plomp dat er in 2018 een non compliancy was bij meer gemeenten en vraagt of de gemeente qua compliance vanaf 2018 nu op de goede weg is; de heer **Plomp** heeft niet gezegd dat er in 2018 geen sprake was van non compliance, maar dat op de dag van de invoering van de wet niet iedereen daaraan strikt voldeed.

Democraten Hilversum:
- informeert of is gekeken naar cameratoezicht in samenwerking met derden, zoals camera's gesubsidieerd door het Stadsfonds; de heer **Plomp** heeft dat niet gedaan, ook niet naar cameratoezicht door de gemeente Hilversum.

De **VVD**:
- vraagt of de privacy bij ketenpartners van de gemeente in het geheel niet is onderzocht; de heer **Plomp** legt uit dat de organisatie in het kader van de AVG ook verantwoordelijk is voor gegevensverwerking door derden, waarover afspraken worden gemaakt, zoals in een verwerkingsovereenkomst; dat is meegenomen in het onderzoeken van het beleid, de processen en de uitvoering daarvan; daarover heeft de Rekenkamer niet met derden gesproken; de Rekenkamer heeft niet alle contracten door de gemeente gesloten doorzocht; niet gebleken is dat geen verwerkingsclausule voor het waarborgen van de privacy niet in verwerkingsovereenkomsten is opgenomen.

De **PvdA**:
- vraagt of de Rekenkamer ook adviseert over het jaarverslag van de functionaris gegevensbescherming; de heer **Plomp** erkent dat dat verslag een goed vertrekpunt kan zijn om privacy en gegevensbescherming naar de raad te krijgen.

D66:
- vraagt of de Rekenkamer aanbevelingen heeft over vorm en inhoud van de huidige opzet van het FG-jaarverslag; de heer **Plomp** suggereert de functionaris gegevensbescherming bij de raad uit te nodigen en die te bevragen.

De **VVD:**
- stelt een vraag over het onterechte gebruik van gegevens bij het Suwinet en informeert of daar voldoende controle op is; de heer **Castenmiller** kan daarover niet meer melden dan in het rapport staat;
    - het **CDA** vraagt of het volgens de Rekenkamer een positief cultuurpunt of een negatief punt is vanwege het ontbreken van procedures en protocollen dat een medewerker na verandering van functie uit eigen beweging de toegang tot Suwinet heeft laten verlopen; de heer **Castenmiller** noemt dat een indicatie dat het volledige bewustzijn van het belang van de AVG niet overal in de organisatie is doorgedrongen; hij beoordeelt dat dan ook niet positief; de cultuur bij de mensen zit er wel in, maar die wordt nog niet volledig afgedekt door de procedures.

Het **CDA**:
- vraagt wat op pagina 7 van het rapport is bedoeld met een verbeterslag van het verwerkingsregister; de heer **Castenmiller** baseert zich op wat ambtenaren in interviews hebben gezegd; de Rekenkamer interpreteert dat het verwerkingsregister voldeed, maar dat het qua volledigheid, overzichtelijkheid en gebruiksvriendelijkheid beter kan;

- is benieuwd of er geen adviezen zijn over privacy by design, waarover de Rekenkamer zegt dat dat niet ontwikkeld is en weinig vooruitgang boekt, waardoor dat naar de achtergrond lijkt te verdwijnen; de heer **Plomp** noemt privacy by design een ideaal; bevindingen en conclusies daarover zijn zoals ze in het rapport staan.

De **VVD**:
- vraagt hoe goed Hilversum het doet ten opzichte van andere gemeenten; de heer **Plomp** heeft geen vergelijkend onderzoek of benchmark gedaan; er is gekeken aan de hand van de wetgeving; bureau PBLQ doet ook onderzoek voor andere gemeenten en in die zin valt er wel iets af te leiden uit het normenkader en de bevindingen; Hilversum zou niet negatief uit een eventuele benchmark komen, maar dat heeft de Rekenkamer niet onderzocht en dat mag hij dus eigenlijk niet zeggen.

Vragen aan wethouder over het rekenkameronderzoek
De **SP**:
- vraagt waarom niet vaker aan betrokkenen wordt doorgegeven als er iets met de privacy is misgegaan; wethouder **Walters** communiceert een klein datalek met weinig invloed voor de mensen niet; als er wel invloed is op mensen wordt dat wel gecommuniceerd; er wordt daarbij een inwonervriendelijke afweging gemaakt; als iemand niets van een lek merkt heeft het niet zoveel zin om daarover bij een inwoner te beginnen.

Hart voor Hilversum:
- informeert of er een overall plan van aanpak voor het hele stuk komt of dat het bij de losse reacties op de vier aanbevelingen blijft; wethouder **Walters** antwoordt dat het gaat om een continu verbeterproces; achterstanden worden gemeld, er is opgeschaald en het college is harder aan de slag gegaan met dpia's; elk jaar is er een jaarplan van aanpak dat met haar wordt besproken; elk kwartaal krijgt zij daarvan een terugkoppeling over wat er wel en niet is gehaald; men maakt niet van A tot Z een planning, maar kijkt elk jaar wat de hoogste prioriteit heeft; een dpia is een gesprek met de mensen die het proces uitvoeren over hoe alles gaat en of alles is geborgd; dat betekent inzet van het privacyteam en van mensen op de vloer;
    - het **CDA** vraagt of de wethouder blij is met de voortgang en of een dpia de juiste voorrang krijgt; als dat niet zo is, hoe wordt die dan aangepakt; wethouder **Walters** ziet ook achterstanden, die deels te maken hadden met ziekte; sinds een jaar is een medewerker extra aangenomen; het college vraagt bij de begroting extra geld voor versterking; het gaat om een medewerker in het privacy- en informatiebeveiligingsteam; het college wil ook het identity access management beter doen en rolt dat nu uit; als er meer nodig is komt zij met een verzoek om extra geld bij de begrotingsbehandeling naar de raad;
    - het **CDA** is benieuwd of de wethouder van oordeel is dat de dpia over het sociaal domein al in 2018 had moeten worden gestart; wethouder **Walters** start waar de hoogste prioriteit ligt; privacy bij het sociaal domein is al jarenlang belangrijk in de manier van werken; in de cultuur van werken heeft zij wel een goed vertrouwen, zeker bij het sociaal domein;
    - de **SP** heeft graag de beschikking over het plan van aanpak/jaarplan; wethouder **Walters** stelt voor eerst het FG-rapport te bespreken, waarin de processen te zien zijn; daarover kan met haar zelf en de FG het gesprek worden aangegaan;
    - de **PvdA** vraagt de wethouder iets meer te vertellen wat het college op het gebied van trainingen al doet om bewustzijn onder de medewerkers hoog te houden; wethouder **Walters** doet veel met e-learning op het gebied van security; elke medewerker wordt geacht die te volgen;
    - **D66** vraagt of de wethouder van plan is periodiek opfriscursussen te verzorgen voor employés en daarin feedback te verwerken; wethouder **Walters** is dat van plan en maakt daarvoor ook een jaarplan;
    - de **PvdA** vraagt of de raad kan vaststellen dat de gemeente aan wet- en regelgeving voldoet; wethouder **Walters** stelt dat de gemeente aan het normenkader voldoet.

Het **CDA**:
- informeert op welke manier privacy by design een rol speelt bij aanbestedingen en nieuwe procesvoeringen en of de wethouder daarop een visie heeft; wethouder **Walters** gaat in aanbestedingsdocumenten meer zaken opnemen over privacy by design.

De **VVD**:
- vraagt zich af of de wethouder zich zorgen maakt over misbruik van privacygegevens, dat mensen toegang hebben tot veel gegevens van de inwoners van Hilversum; wethouder **Walters** vindt een belangrijk punt dat alleen degenen die toegang hebben tot gegevens dat ook daadwerkelijk hebben; daarom is de rol- en taakinrichting in het systeem zo belangrijk; bij corona is er toch misbruik gemaakt van gegevens; uiteindelijk gaat het om het inhoud geven aan de ambtseed; zij vertrouwt in dezen op haar ambtenaren.

Hart voor Hilversum:
- vraagt of de wethouder ook de raad op een hoger plan wil brengen; wethouder **Walters** heeft daarvoor nu nog geen plan en daar is nog wat te doen; het gesprek daarover gaat nog moeizaam; de raad moet misschien met de FG praten over wat die moet inregelen voor het werk.

De **PvdA**:
- vraagt of de wethouder wil overwegen een lijstje van datalekken of een indicator op te nemen bij de begroting/jaarrekening; wethouder **Walters** rapporteert al jaarlijks over het aantal datalekken; ook de begroting bevat de grote lijnen van wat het college jaarlijks gaat doen; een doelstelling bepalen zou zij niet doen; als er iets gebeurt moet het college dat snel melden; het gaat erom dat er geen echte incidenten plaatsvinden; in het jaarverslag van de FG staat waarop de raad moet letten.

7. Oordeelsvorming Rekenkameronderzoek Privacy (3.20)

Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: M.J. den Boer; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: R. Lomans; CDA: T. de Jong: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: P. Vonk; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: D. Degives Mas.
College: mw. K.J. Walters, wethouder.

De **PvdA**:
- is blij met het onderzoek en om te zien dat zaken in grote lijnen redelijk op orde zijn;
- heeft de indruk dat de wethouder best druk met het onderwerp is;
- vindt de stelling dat het beleid voldoet aan wet- en regelgeving een te stellige vertaling, terwijl daarover nog niet helemaal is te oordelen; de fractie gaat nog nadenken over een nadere verwoording;
- is bemoedigd over de trainingen die vaak plaatsvinden, die beter werken dan jaarlijkse trainingen;
- wil de wethouder de raad laten helpen om het gesprek te starten over het jaarverslag van de FG en het meer aan de voorkant sturen op bepaalde doelen;
- is een beetje teleurgesteld over de niet volledig constructieve antwoorden van de wethouder.

GroenLinks:
- is blij dat de werkprocessen voldoen;
- vraagt aandacht voor tekortkomingen;
- verheugt het om in de bestuurlijke reactie te lezen wat al wordt gedaan aan gegevensbescherming;
- neemt het advies aan de raad graag over om gegevensbescherming proactiever te bespreken;

- stelt dat privacy meer is dan alleen gegevensbescherming is en ook buiten de gemeenteorganisatie een punt van aandacht is;
- volgt ook bij cameratoezicht de privacy kritischer.

Democraten Hilversum:
- is blij om te lezen dat het college zich herkent in en bezig is met aanbevelingen van de Rekenkamer als het gaat om bijvoorbeeld dpia's en bijscholing;
- blijkt dat cameratoezicht grote gebieden van Hilversum bestrijkt, zoals het Havenkwartier, Kerkelanden en de Zeverijnstraat; cameratoezicht wijst richting de verantwoordelijkheid van de gemeente, ook omdat ze kentekens registreren en gericht zijn op de openbare ruimte; dat heeft een link met de openbare orde en niet met private eigendomsbescherming;
- pleit voor meer betrokkenheid van de burgemeester en de gemeenteraad om het huidige beleid voor cameratoezicht te evalueren.

De **SP**:
- is blij dat er aandacht is voor privacy van gegevens;
- memoreert dat de SP al in 2018 een initiatiefvoorstel voor een privacyverordening indiende, welk voorstel het college niet overnam; drie jaar later leest zij verontruste zaken in het rapport, zodat niet alle essentiële werkprocessen zijn getoetst op een juiste omgang met privacygevoelige aspecten en het belang van het informeren en betrekken van de raad op de achtergrond is geraakt; daarvan schrikt de fractie, omdat men juist van de gemeente verwacht dat zij als hoeder van de mensen optreedt;
- hoort graag van de wethouder welke conclusies zij trekt uit het rapport;
- geeft aan dat het college niet alles voorlegt aan het stadspanel data, zoals de ontwikkeling van cameratoezicht met kentekenherkenning op het Arenapark;
- stelt daarom voor om in elk raadsvoorstel een paragraaf over privacy op te nemen, die aangeeft of gegevens privacygevoelig zijn;
- meent dat alle voorstellen rondom privacy in het stadspanel moeten worden ingebracht en vraagt hoe de wethouder dat wil realiseren;
- ziet graag een plan van aanpak, tegelijk te bespreken met het jaarverslag van de FG;
- vindt privacy van burgers erg belangrijk en wil die beschermen.

D66:
- typeert het rapport als positief met tekortkomingen;
- concludeert dat de gemeente op de goede weg is;
- wacht het volgende verslag van de FG gerust af, waarmee de wethouder aan de slag kan.

De **ChristenUnie**:
- stelt vast dat Hilversum het niet slecht doet op het gebied van privacy;
- ziet een spanningsveld tussen de verantwoordelijkheid als raad, de neiging om zich te bemoeien met de uitvoering en de verschillen tussen de technische en theoretische kennis van het onderwerp;
- betreurt het dat maar een heel klein stukje van het sociaal domein is onderzocht;
- zou een vervolgonderzoek over dilemma's van privacywetgeving op het sociaal domein en hoe de gemeenteraad daarmee omgaat fijn vinden.

De **VVD**:
- vindt de privacy van inwoners van Hilversum uitermate belangrijk en wil die waarborgen;
- wil nagaan dat er geen misbruik wordt gemaakt van gegevens van inwoners;
- heeft zorg over de privacywetgeving in het sociaal domein en de jeugdzorg;
- vindt het goed dat het jaarverslag FG voortaan ter besluitvorming wordt voorgelegd;
- adviseert positief.

Het **CDA**:
- is minder positief gestemd over de AVG-toetsing binnen de gemeente;

- vindt dat onderzoeksresultaten leiden tot een pessimistischer beeld dan de Rekenkamer heeft voorgespiegeld;
- is van mening dat de conclusie hard is dat het in het algemeen binnen de organisatie aan relevante basiskennis over privacy ontbreekt;
- kan beslispunt 1 over het voldoen van het privacybeleid van de gemeente Hilversum aan de wet- en regelgeving niet zonder meer steunen, gezien de grote hiaten in 2021;
- is wel blij met het zetten van goede stappen vooruit en hoopt dat de raad daarin meegenomen wordt.

Hart voor Hilversum:
- hecht grote waarde aan het door de wethouder benoemen van acties om aanbevelingen van het rekenkamerrapport op te volgen;
- benadrukt dat de raad ook stappen moet zetten om zichzelf op een hoger level te brengen om ook AVG-proof te zijn en goed te beseffen waarmee hij bezig is.

Advisering aan de raad
Hart voor Hilversum, D66, de **VVD, GroenLinks** adviseren positief zonder debat.

Het **CDA** maakt een voorbehoud.

De **ChristenUnie** vindt het voorstel rijp voor de raad zonder debat.

De **PvdA, Democraten Hilversum** en de **SP** maken een voorbehoud met debat.

De **voorzitter** vraagt de commissie of zij de Corona Herstelagenda vandaag of morgen wil behandelen. De commissie besluit om morgen verder te vergaderen. De vergadering wordt geschorst en zal op 23 september om 20.00 uur worden voortgezet.

Schorsing van 22 september 2021 om 23.41 uur tot 23 september 2021 om 20.00 uur.

8. Beeldvorming Corona Herstelagenda MRA (0.0)
Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: H.R. Jaarsma; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: P. Veenendaal; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: J.P. Lahaise; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: --.
College: G. Kuipers en mw. K.J. Walters, wethouders.

De **voorzitter**:
- licht toe dat de corona herstelagenda het doel heeft om samen met partners in de stad het sociaal-economisch herstel in de Hilversumse samenleving te bevorderen;
- laat weten dat de herstelagenda is gericht op een breed herstel over meerdere sectoren die door de crisis zijn geraakt.

Het **CDA**:
- mist in het voorstel prestatie-indicatoren en concrete resultaten en vraagt hoe de prestaties te controleren zijn; wethouder **Walters** wijst op het eenjarige programma; het college gaat de raad over een half jaar en aan het eind van het jaar informeren over wat er is bereikt; op die manier kan de raad controleren.

Hart voor Hilversum:
- vraagt of informele clubs (zoals kaartclubs en biljartclubs) zonder subsidie ook onder de reikwijdte van de coronaherstelagenda vallen en welke herstelmaatregel voor hen expliciet is voorzien; wethouder **Walters** antwoordt dat de herstelagenda geen expliciete acties voor deze clubs bevat; volgende week of de week daarop komt er bericht in de gemeentelijke raadhuis-

aan-huis-pagina over hoe verenigingen zich bij nood of coronaeffecten kunnen melden; ze kunnen met de subsidiecoördinator kijken of ze ondersteund kunnen worden of dat er andere mogelijkheden zijn.

De **VVD**:
- ziet de taskforce niet terug in de herstelagenda en vraagt of die nog bestaat en waarvoor die zich inzet; wethouder **Kuipers** antwoordt dat er nog steeds een taskforce is, waarvan ook hijzelf en wethouder Scheepers onderdeel uitmaken; de taskforce vergadert elke twee weken en krijgt onder meer een rol in hoe terrassen langdurig een plek krijgen in de stad.

GroenLinks:
- weet dat statushouders door corona extra te lijden hebben gehad, omdat hun inburgering op een laag pitje is gezet; er staan geen extra middelen in de herstelagenda voor statushouders en zij interpreteert dat hulp voor hen uit het reguliere budget gaat; wellicht moet daar evenals bij andere sectoren een schepje bovenop; wethouder **Walters** antwoordt dat daarvoor een subsidieaanvraag loopt.

De **ChristenUnie**:
- vraagt of er vanuit de septembercirculaire al iets over Covid-gelden is; wethouder **Walters** heeft gehoord over het jaar 2020 te moeten aanleveren wat de gemeente aan nadeel heeft gehad; de gemeente ontvangt een nabedrag van € 488.000,-; de verwachting is dat het accres omhoog gaat; onbekend is of dit of volgend jaar aanvullende middelen worden verkregen; de septembercirculaire is afgelopen dinsdag gemaakt en behoeft nog doorrekening.

D66:
- is benieuwd of activiteiten in het stuk wel coronagebonden zijn en vraagt hoe de effecten van coronaherstel worden gemeten; wethouder **Walters** heeft maatregelen opgehaald uit een intensief traject van beleidsambtenaren die met hun partners in de stad afstemmen; er is veel informatie verzameld; de effecten zijn niet precies te duiden; het is een megaoperatie geweest om op alle beleidsvelden een lijst te maken met de meest kansrijke manieren om herstel te bevorderen; uit een G40-bijeenkomst bleek dat Hilversum alles doet wat in die bijeenkomst naar voren werd gebracht; geprobeerd wordt dus een goed plan te maken en dat ligt nu voor zodat gedachten en aanvullingen daarover zijn mee te geven;
- waardeert de grote hoeveelheid geïdentificeerde en geadresseerde acties en zou een evaluatieverslag willen hebben van wat heeft bijgedragen aan coronaherstel; wethouder **Walters** is van plan eens per halfjaar terug te rapporteren met een overzicht met effecten; niet alles is echter te meten;
    - het **CDA** concludeert dat een heleboel plannen moeilijk aan Covid te relateren zijn, informeert naar onderliggende stukken en wil weten hoe tot bedragen is gekomen; een voorbeeld is vrijgemaakt geld voor het dashboard sociaal domein dat ook uit de lopende rekening kan worden gehaald; een ander voorbeeld is de uitwerking van een sociale kaart; de human capital agenda moet volgens de fractie uit de lopende agenda gefinancierd kunnen worden; wethouder **Walters** verwijst naar bladzijde 20, waar staat dat een beter zicht op de zorgvraag nodig is om het aanbod daarop beter af te stemmen; zij wil meer investeren op wat wordt gezien; zij is al bezig met het Wmo dashboard en wil dat combineren met informatie uit de wijk; de inzet is om beelden bij elkaar te leggen en die verder te analyseren; over de sociale kaart is enige tijd terug een beeldvormende sessie gehouden; er is een sociale kaart die nu nauwelijks wordt gebruikt en niet wordt onderhouden; het gebruiksgemak daarvan valt zwaar tegen; wethouder **Kuipers** probeert de human capital agenda te versnellen vanwege veranderingen op de arbeidsmarkt;
    - de **ChristenUnie** weet dat wethouder Scheepers bezig is met een sociaal digitaal platform en begrijpt daarom niet wat een sociale kaart behelst; wethouder **Walters** wijst op Hilversummers.nl waar staat welke ideeën er zijn en hoe die tot een project komen; op een sociale kaart kan men zien welke maatschappelijke clubs en

organisaties er zijn en informatie daarover; wel kijkt het college hoe beide zaken op elkaar kunnen aansluiten; de **ChristenUnie** meent dat het digitale platform juist gaat over wat er in Hilversum te doen is; zij verzoekt wethouder Walters met wethouder Scheepers te overleggen; wethouder **Walters** heeft zaken al met wethouder Scheepers afgestemd; Hilversummers.nl wordt meegenomen als optie voor de sociale kaart;
- de **SP** constateert dat sprake is van een zorginfarct bij huishoudelijke zorg en doktersassistenten en huisartsen en vraagt om dat op te nemen in de corona herstelagenda van de de human capital agenda; inwoners moeten lang wachten op zorg; wethouder **Walters** ziet op meerdere terreinen een personeelstekort en ook bij de zorg; Zorgstart is gestart om mensen meer naar de zorg toe te halen; personeelstekort op veel terreinen kan de gemeente echter ook niet opvangen;
- de **PvdA** ziet stimulersingmaatregelen en hulpmaatregelen en vraagt zich af of een tandje bij te zetten is voor mensen die in de problemen zijn gekomen, zoals door huiselijk geweld en woningnood vanwege scheidingen door corona; gevraagd wordt naar de extra inzet hierop; wethouder **Walters** antwoordt dat tegen huiselijk geweld € 100.000,- extra in het beleidsplan bescherming en opvang is opgenomen voor extra inzet op Veilig Thuis; daarover komt de commissie in het najaar nog te spreken; woningnood is een breed probleem dat lastig met een impuls is op te lossen; graag hoort zij de suggesties van de commissie wat daarmee in de corona herstelagenda te doen is;
- de **PvdA** vindt het lastig wat coronamaatregelen en lopend beleid beteft; wethouder **Walters** wijst achterin het document op een overzicht met alle maatregelen; als daarbij 0 euro is vermeld zit het al in het lopende beleid of komt daar nog subsidie voor, waardoor het de gemeente niet extra geld kost;
- de **VVD** vraagt in hoeverre in de corona herstelagenda een beleidsaanpassing gaat plaatsvinden betreffende de omslag naar krapte op de arbeidsmarkt; wethouder **Walters** is in regionaal verband met het regionale mobiliteitsteam gestart om mensen van de ene naar de andere beroepsgroep toe te leiden, waarbij praktijkleren komt kijken; vaak gaat het om mbo-opgeleid personeel; dat team valt onder de human capital agenda; Zorgstart is al begonnen, maar ook gaat Bouwstart beginnen; wethouder **Kuipers** wil ook bezien om op het gebied van horeca op die manier een oplossing te bieden;
- de **SP** is benieuwd of de raad kan praten over de human capital agenda en de verdere programma's teneinde meer info daarover te kunnen verkrijgen ten behoeve van de kadernota; wethouder **Walters** antwoordt dat de projecten 'Werken aan werk' en 'Perspectief op werk' nog lopen en de human capital agenda daar nog bij komt; zij vindt het moeilijk om hierop een toezegging te doen; 'Perspectief op werk' en 'Werken aan werk' vallen deels onder de informatievoorziening van het raadsdashboard; de human capital agenda valt qua informatievoorziening wel onder de corona herstelagenda; de voortgang van de herstelagenda wordt in zijn geheel gerapporteerd;
- **GroenLinks** begrijpt dat het college de subsidieaanvraag voor asielzoekers kansrijk acht en vraagt of de gemeente eigen middelen inzet als geen subsidie wordt verkregen; wethouder **Walters** komt naar de raad terug als de subsidieaanvraag niet wordt gehonoreerd.

De **PvdA**:
- vraagt om uitleg wat de extra inzet op het topsectorenbeleid, citymarketing, kunstmatige intelligentie, digitalisering MKB etc. met de coronacrisis te maken heeft; wethouder **Kuipers** reageert dat die zaken de afgelopen tijd een enorme versnelling hebben gekregen en daarmee zou de gemeente iets moeten doen; lockdowns maakten dat heel snel een economie via internet is ontstaan, een blijvende verandering die in de coronacrisis is ontstaan; daarin wordt extra geld gestopt ter stimulering;
- het **CDA** begrijpt niet waarom SPOT 035 zonder onderbouwing € 100.000,- extra krijgt; wethouder **Kuipers** antwoordt dat maatregelen zonder herstelagenda ten koste

zouden gaan van lopende zaken; het college vindt te moeten stimuleren met het idee dat de coronaperiode een aantal zaken in de maatschappij versterkt heeft; daarin moet extra geld gestoken worden om het niveau van voor de crisis weer terug te krijgen.

Hart voor Hilversum:
- ziet in raadsinformatiebrief 43 van 17 mei jl. staan dat zo mogelijk kansen en bedreigingen op langere termijn in het herstel na de coronacrisis aan de orde kunnen komen; de fractie vraagt of die impact mogelijk in een vervolgagenda wordt opgenomen; wethouder **Walters** erkent dat er nog niet zo heel veel op de lange termijn in de herstelagenda staat; per maand is er nog een verschillend beeld; het college voelt zich niet geëquipeerd om lange termijnmaatregelen voor te stellen; als dat nodig is komt het college na deze agenda met een vervolg.

Het **CDA**:
- kijkt naar het bedrag van € 600.000,- uitgetrokken voor cultuur en vraagt in relatie tot het beleidsplan Metrum, waarin het sociaal domein en cultuur met elkaar verbonden moeten worden en wat de reden is waarom dit een coronamaatregel zou moeten zijn; het zou juist mooi zijn kaders uit te werken en om de samenhang te zien; wethouder **Kuipers** heeft deze week een brief gestuurd over de stand van zaken omtrent de Cultuurnota; het college wil eerst in het najaar met de raad praten over het herijken van Metrum; bij eventuele consequenties kunnen die volgend jaar in de voorjaarsnota een plek krijgen; intussen is ook met de cultuursector gesproken; er zou meer met cultuur in de wijken moeten gebeuren en meer zouden alle Hilversummers met cultuur te bereiken moeten zijn; de levendigheid in de stad was de afgelopen periode zeer beperkt; met elkaar wil hij met de cultuursector zorgen die levendigheid in de stad terug te brengen;
  - de **SP** vraagt wat er met het geld voor levendigheid gaat gebeuren en of dat onder coronaherstel valt; wethouder **Kuipers** herinnert aan de lockdown vier maanden terug en in die periode is intensief gesproken over wat het centrum nodig heeft om toekomstbestendig te zijn; daarvoor is levendigheid nodig; leegstand is te bestrijden met culturele oplossingen, zoals tijdelijke tentoonstellingen in leegstaande panden; de cultuursector wordt gebruikt om levendigheid en cultuur een impuls te geven; het beste van thema's komt daardoor bij elkaar;
  - **GroenLinks** vindt dat er veel geld voor levendigheid en cultuur wordt ingezet wat bovenop de LAB-programmering komt en vraagt of deze activiteiten elkaar niet gaan dwarszitten; volgens wethouder **Kuipers** zou dat niet moeten; het Mediaplein Kerkblink loopt al lang en daar wordt toegewerkt naar een verlevendiging op een plek die al langer onder druk staat; de cultuursector wordt uitgedaagd om op een slimmere hybride manier te gaan werken; niet alleen maar op een podium, maar ook via sociale media om zo zelf geld te verdienen; € 200.000,- voor cultuur in de wijken lijkt veel, maar is dat niet; geld tegen leegstand is bedoeld om zo min mogelijk last daarvan te hebben; het plan voor het centrum is bedoeld om een toekomstbestendige stad te krijgen;
  - de **VVD** snapt de beantwoording en de intentie om zaken levendig te maken, maar winkels willen op donderdagavond niet meer open vanwege personeelskrapte; de samenhang met cultuur mist de fractie; wethouder **Kuipers** wil zorgen voor het tegengaan van de leegloop van het centrum en dat de levendigheid op orde is; de arbeidsmarktkrapte moet met elkaar worden opgelost; gemeente en ondernemers moeten daarvoor samen oplossingen bieden;
  - de **VVD** gaat het meer erom dat de investering in de levendige stad effect kan hebben in geval van voldoende personeel; het gaat dan om de afstemming; gevraagd wordt of de inzet van gelden ter verlevendiging van het centrum in afstemming is met wat het centrum aan kan; wethouder **Kuipers** vindt het geld daarvoor niet zo heel erg veel; ondernemers geven zelf aan het nodig te hebben dat de levendigheid toeneemt; het geld zal heel goed worden besteed in overleg met ondernemers; levendigheid zal dan niet het probleem zijn;

- de **PvdA** vraagt tegenover geld aan ondernemers ook iets voor de burgerij is te stellen; wethouder **Kuipers** doet dat om de voorziening in stand te houden; de horeca en winkels hebben enorme schulden gemaakt en hopen dat klanten terugkeren.

De **VVD**:
- zag het openen van een ondernemersloket per 1 oktober a.s. vanwege het vervallen van steunmaatregelen en vraagt hoe dat bericht ondernemers bereikt; wethouder **Kuipers** probeert op alle manieren ondernemers te bereiken; het begint met te zorgen dat mensen zich bij de gemeente kunnen melden.

De **ChristenUnie**:
- stelt een vraag over bewegen voor mensen met een laag sociaal-economische status, waarvoor er geen aanbod zou zijn; zij vraagt wat er aan hen mankeert zodat ze niet kunnen bewegen en wat de relatie is van dit aspect met de op 22 september jl. ontvangen brief over het preventieakkoord van Hilversum; gevraagd wordt of de raad daar op geen enkele manier bij betrokken is; wethouder **Walters** ziet dat mensen langer binnen hebben gezeten en mensen met een lage sociaal-economische status nog meer moeite hebben met erop uit gaan; zij hebben een handreiking nodig om weer in actie te komen en samen dingen te ondernemen; dat gebeurt met buurtsportcoaches en heeft een relatie met het lokaal preventieakkoord; dat laatste is niet heel breed uitgevraagd bij de raad, maar het college heeft dat met name met partners in het veld gedaan, zoals huisartsen en Tergooi; het is een kleine impuls;
    - de **SP** stelt dat corona mensen ook heel veel geld heeft gekost, zoals voor extra boodschappen en zij vraagt of de wethouder bereid is om de activeringsregeling meer toe te passen en bijdragen van daaruit te laten stijgen; wethouder **Walters** zet voor het activeren van mensen juist in op maatregelen die geen of weinig geld kosten; er is niet ingezet om het geld voor de activeringsregeling te verhogen; dat is wellicht aan de raad.

De **SP**:
- vraagt of het coronaherstelfonds van € 1,6 miljoen wel of niet wordt aangevuld met landelijke middelen; wethouder **Walters** heeft een lokaal budget van € 1,6 miljoen waar mogelijk rijksgeld ter dekking voor verkregen wordt; daarnaast zijn er provinciale subsidies en themasubsidies van ministeries;
- ziet in het stuk staan dat € 1,6 miljoen voor lokale uitgaven wordt ingezet die niet gedekt wordt door landelijke regelingen; wethouder **Walters** gaat uit van € 1,6 miljoen uit eigen middelen en dat wordt aangevuld met subsidies die worden binnengehaald;
    - de **PvdA** begrijpt dat bij 0 euro nog subsidie verwacht wordt; wethouder **Walters** licht toe dat subsidie dan naar die vermelde activiteit gaat; geld voor bestrijding van corona in algemene zin wordt gebruikt voor dekking van algemene zaken.

De **PvdA**:
- ziet dat veel geld naar cultuur, bedrijven en instellingen in het centrum gaat, maar ook kleine clubjes hebben soms ook een heel jaar stilgelegen; wethouder **Kuipers** stelt dat de levendigheid een belangrijke binding met het centrum heeft; er is leegstand in het centrum en daar zit het grootste deel van het probleem; de levendigheid in de stad is veel breder dan dat; een aantal zaken zit rondom het centrum, maar niet allemaal;
    - **Hart voor Hilversum** vraagt of kleine clubjes geadresseerd worden op de volgende week uitkomende raadspagina; wethouder **Walters** probeert herstel- en noodsteunactiviteiten uit elkaar te houden; daarvoor zijn er twee verschillende reserves; clubs en verenigingen die in nood komen kunnen zich melden en dat heeft betrekking op de reserve Covid noodsteun; er staan geen maatregelen in de herstelagenda voor dat soort clubs;
    - de **SP** ziet kleine ondernemers in buurten en wijken niet in de herstelagenda genoemd en vraagt of zij daarin alsnog moeten worden opgenomen; wethouder **Kuipers** is bezig met de leegstandsvraag in het centrum en de gebiedsagenda voor het centrum; de

overige middelen gaat naar de rest van de stad; de **SP** begrijpt die keuze niet, ook gezien het besluit van de Chatham-supermarkt om te stoppen; wethouder **Kuipers** heeft gelden gekoppeld aan het centrum, leegstandsbestrijding en een gebiedsontwikkelingsplan; nu is er geen financiële ruimte om in het kader van corona daarvoor meer te doen;

Wethouder **Walters:**
- beantwoordt de vraag van de SP over het perspectief op werk en kondigt volgende week een brief aan over het regionaal mobiliteitsteam; twee keer per jaar komt er een regiomonitor die ingaat op het traject/actieplan 'Perspectief op werk';
- gaat uit van € 1,6 miljoen voor het herstelplan vanuit gemeentelijke middelen; dat wordt aangevuld met subsidies binnen te halen op specifieke thema's; als er in het algemeen geld komt van het Rijk gebruikt het college dat als dekking voor de € 1,6 miljoen; er wordt niet meer uitgegeven dan € 1,6 miljoen.

De **SP**:
- wijst op enorme wachtlijsten in de zorg en vraagt of in het coronaherstelplan ook wachtlijsten zijn op te nemen; wethouder **Walters** heeft in de meicirculaire geld gekregen voor jeugd en kijkt daarmee naar knelpunten, waaronder wachtlijsten; die worden dus niet opgenomen in de corona herstelagenda;
- wijst op wachtlijsten bij praktijkondersteuners GGZ; wethouder **Walters** meent dat die bij de Zorgverzekeringswet horen, zodat zij daarin niet kan treden.

9. Oordeelsvorming Corona Herstelagenda (1.20)
Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: H.R. Jaarsma; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: P. Veenendaal; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: J.P. Lahaise; SP: mw. B. Verweij; Leefbaar Hilversum: --; Hilversums Belang: --; Democraten Hilversum: --.
College: G. Kuipers en mw. K.J. Walters, wethouders.

De **VVD**:
- is blij met de agenda en het inzicht in waarmee de gemeente bezig is ten aanzien van Covid;
- vindt het voldoende om per halfjaar te worden geïnformeerd; communicatie blijft belangrijk, met name de gemeentelijke website;
- is voor een levendige stad en wil zorgen dat mensen naar Hilversum komen en de lokale middenstad kunnen steunen;
- vindt de zoektocht naar banen en werknemers spannend, uitdagend en interessant en vraagt daarvoor maximale inzet, omdat dat uiteindelijk het beste herstel na Covid geeft.

Het **CDA**:
- stelt dat niet iedereen profiteert van de huidige groei en het herstelplan is geschreven om zwaar getroffenen te helpen om de draad weer op te pakken;
- doceert dat een raadslid de opdracht heeft om los van inhoudelijke keuzen bij elk programma zich af te vragen of het duidelijk is wat de gemeente wil bereiken, wat ze daarvoor moet doen, wie erbij zijn betrokken en wat dat kost; vervolgens kan het beleid gecontroleerd worden;
- kan na het lezen van het herstelplan die vragen niet goed beantwoorden; het plan is niet SMART genoeg, de relatie met corona is niet altijd duidelijk, ideeën vragen om verdere uitwerking en een degelijke onderbouwing is in veel verhanden niet voorhanden;
- ziet in de agenda goede plannen, zoals extra inzet tegen suïcidepreventie en een concreet plan voor terrassen met een duidelijke uitkomst;
- mist vrijwilligerswerkbeleid en eenzaamheidsbestrijding in het herstelplan en vraagt de wethouder daarvoor beleid te ontwikkelen; 1 op de 9 Hilversummers is namelijk eenzaam; daarom moet de gemeente meer investeren in het bestaande programma;
- lijkt de relatie met corona niet altijd duidelijk;

- vindt het voorstel niet rijp voor de raad.

De **ChristenUnie**:
- ziet de herstelagenda pijnlijk bloot leggen waar de structurele problemen liggen, die men niet met € 1,6 miljoen oplost;
- vraagt om zo snel mogelijk inbedding van structurele problemen in de programma's die daarbij horen; alleen problemen die echt met corona te maken hebben horen onder het corona herstelplan;
- hecht belang aan ontmoeten;
- vindt het plan te veel van verschillende dingen en een financiële aanvulling van bestaand beleid, wat niet zuiver is;
- noemt als voorbeelden van coronagerelateerde problemen stageproblemen bij mbo'ers, terrassen, zzp'ers, problemen met flexcontracten en bepaalde vormen van digitalisering;
- noemt als voorbeelden van structurele problemen vroegsignalering bij schulden, het ontbreken van een fatsoenlijk sociaal digitaal platform en sociale kaart, integratie van statushouders en steun voor mantelzorgers;
- zou met € 1,6 miljoen eenzaamheid bestrijden en ontmoeten stimuleren.

Hart voor Hilversum:
- noemt het herstelplan een eerste aanzet om voortvarend aan de slag te gaan voor het herstel van zaken die als gevolg van corona de Hilversumse samenleving zijn overkomen;
- is van mening aan de slag te moeten gaan met het herstelplan; de structurele aanpak is voor later;
- ziet dat het plan heeft geprobeerd een balans te zoeken tussen het sociale en economische deel en mist daar eenzaamheidsbestrijding in;
- is tevreden over de eerste aanzet;
- wil nu aan de slag gaan met coronapandemiemaatregelen.

D66:
- spreekt waardering uit voor het uitgebreide coronaherstelplan, dat goed aansluit bij wat zij waarneemt en waar actie gezocht moet worden;
- vindt hier en daar concreetheid en een beschrijving van de voorgenomen aanpak gewenst;
- stemt in met een halfjaarrapportage;
- stelt dat het college voortvarend en snel op corona heeft ingespeeld;
- wenst extra actie op eenzaamheid, maar de agenda bevat al veel;
- constateert dat veel activiteiten al bestaan en kan zich de kritiek van andere fracties best voorstellen;
- is van opvatting dat het geheel prima is waarmee zij graag doorgaat.

GroenLinks:
- vindt het herstelplan helder en overzichtelijk, wat op onderdelen vraagt om een nadere uitwerking;
- neemt vooralsnog genoegen met een halfjaarlijkse evaluatie;
- vindt het terecht dat het herstelplan inzoomt op groepen die het moeilijk hebben;
- benadrukt de groep van statushouders en vindt het fijn te horen dat het college daarvoor een extra inspanning nodig vindt;
- stemmen de maatregelen richting de lokale economie en arbeidmarkt tevreden; de gebiedsagenda voor het centrum biedt kansen voor een grotere diversiteit met ruimte voor andere bestemmingen, zoals groen, cultuur, werken en wonen;
- spreekt het plan om leegstand in het centrum te vullen met de culturele ruimtevraag aan;
- kan leven met een langere termijn voor grotere terrassen met de uitgebreide beoordeling per terras in de hoop dat de gasbrander op een lager pitje komen te staan;
- is voor een levendige stad en de plannen, mits een groene afstemming plaatsvindt met de LAB-activiteiten;

- stemden de zeven groene lijnen voor herstel zeer hoopvol, maar die bevatten geen echte groene actiepunten; dat kan beter en zij zou het mooi vinden als het college daarover nog eens zou willen nadenken.

De **PvdA**:
- stelt vast dat het college het coronaherstelplan inzet voor allerlei extra activiteiten ter verlevendiging van het centrum;
- mist de Havenstraat in het verhaal;
- ziet te veel overlap met bestaand beleid, zoals de inzet op het Mediaplein;
- vindt de focus wat eenzijdig gericht op ondernemer in het centrum;
- betreurt het dat er geen duidelijke scheiding is tussen stimuleringsmaatregelen en herstelmaatregelen; die laatste zijn zeker nodig voor schoolgaande jeugd in achterstandsposities, minimagezinnen, statushouders, scheidende stellen die geen kant op kunnen, eenzame ouderen en personeelstekorten in de zorg;
- betreurt de inzet dat maatregelen weinig mogen kosten;
- stelt dat het meer en SMART mag, ook voor zelfstandigen en ondernemers die dreigen om te vallen;
- wil aan steun voor ondernemers een tegenprestatie vragen, zoals het gebruiken van de corona-app.

De **SP**:
- herkent dat er wat veel naar het centrum gaat;
- leest de agenda als een shop- en cherrypicklijstje van het centrum;
- vindt de investering van € 1,6 miljoen een sigaar uit eigen doos, omdat het college ervan uitgaat dat die gecompenseerd wordt door het Rijk; het geld is echter bedoeld voor uitgaven die niet gecompenseerd worden door het Rijk;
- constateert dat het gaat om lenigen van achterstallig onderhoud en politieke wensenlijstjes, zoals investeren in culturele ruimte en levendigheid in het centrum en niet voor levendigheid in buurten en wijken;
- heeft grote zorgen over de werkgelegenheid in de horeca en de zorg;
- wil concreet weten wat ambtenaren lokaal kunnen uitgeven aan lokale werkgelegenheidsprojecten;
- wenst ook in te zetten in POH GGZ
- wil altijd investeren in begeleiding in de wijken;
- acht de agenda niet rijp voor de raad en wil gaan praten over wat echt nodig is.

Debat
Wethouder **Walters**:
- memoreert dat de opdracht was om sociaal en economie in balans te ondersteunen, evenals mensen te laten bewegen; dat zit allemaal in de herstelagenda; het uitgangspunt is met name te versterken wat er al gebeurt, dus een impuls geven; het is namelijk heel moeilijk om in één jaar iets extra's en nieuws wat meteen werkt neer te zetten; ingezet is op begeleiding in de wijk; eenzaamheidsbestrijding en ontmoeting zitten volgens haar wel in het herstelplan; het **CDA** erkent dat heel veel ideeën in het plan staan en dat heel veel is opgehaald; er is verlenging van bestaand beleid; het coronaherstelplan stelt voor eenzaamheid te verminderen door te ontmoeten, maar dat is volgens de fractie onvoldoende om het probleem het hoofd te bieden;
- blijft veel dingen doen, maar vindt dat begeleiding in de wijk en ontmoeting versterken moeten gebeuren; het **CDA** merkt op dat voor eenzaamheid een extra inspanning te doen is.

Hart voor Hilversum:
- hoorde de SP zeggen dat geld nodig is voor activering en heeft € 30.000,- gevonden tussen de € 1,6 miljoen van de onttrekking uit de reserve en de daadwerkelijk benodigde € 1.570.000,- voor maatregelen; de **SP** meent dat men met € 140,- uit de activeringsregeling eigenlijk niets

kan doen; zij wil reëel naar de kostprijzen kijken en constateert dat alles in de coronacrisis duurder is geworden;

- **D66** stelt dat heel veel zaken niet veel geld kosten, zoals wandelen n de buitenruimte; zij vindt dat de SP een dramatisch beeld schetst van de mogelijkheden van individuen om aan lichaamsbeweging te doen.

De **VVD**:

- is teleurgesteld over hoe het CDA naar de herstelagenda kijkt; soms is het moeilijk goed te duiden wat coronagerelateerd is en wat iets is wat elk individu kan overkomen; gevraagd wordt hoe het CDA aankijkt tegen de lijn om op terreinen waar de gemeente al actief is een intensivering door te voeren; het **CDA** ziet ook dat op heel veel vlakken aanvullende maatregelen nodig zijn; het probleem is in hoeverre zaken coronagerelateerd zijn; het herstelplan zou concreter moeten zijn; bepaalde zaken moeten volgens haar in bestaand beleid meegenomen worden.

De **ChristenUnie**:

- pleit ervoor zaken zuiver te houden en niet allemaal onder coronaherstel te scharen; er zou onderscheid moeten zijn tussen structurele problemen en wat coronagerelateerd is; het **CDA** beaamt dat; de **VVD** begrijpt die wens, maar dat leidt tot een academische discussie; het is moeilijk aan te geven wat coronagerelateerd is; nu is de krapte op de arbeidsmarkt coronagerelateerd; nu is een impuls van € 1,6 miljoen te geven in de juiste richting;
- is het met de VVD eens dat zaken niet altijd te onderscheiden zijn, maar zij wil zich ervan bewust zijn dat niet alles coronagerelateerd is; de **SP** worstelt met het geld en hoeveel waaraan wordt uitgegeven; wellicht moeten zaken gewoon bij de kadernota behandeld worden; als het college er zaken uit wil halen moet het daarvan een separaat voorstel maken.
- de **PvdA** stelt vast dat twee keer zoveel geld naar economie dan naar sociaal gaat, terwijl op het sociale vlak veel herstel nodig is; de crisis tekent zich al veel langer af als het gaat om leegstand van winkels in het centrum en het is moeilijk om dat onder corona te scharen; de **VVD** denkt dat economie ook een sociaal aspect is in de samenleving; digitaal shoppen heeft door sluiting van winkels een enorme impuls gekregen; als er niets gebeurt om de beleving in het centrum te optimaliseren zit er geen toekomst meer in; Covid heeft dus impact gehad; de **PvdA** vindt dat het gaat om een veel structureler probleem; wethouder **Kuipers** complimenteert de commissie met het voeren van een goede discussie; als zaken structureel zijn kan dat ook betekenen dat men aan de slag moet; de gemeente kan levendigheid toevoegen waardoor de zwaar getroffen cultuursector geholpen wordt; noden in de samenleving krijgen een impuls; men moet echt aan de bak om zaken te regelen; wethouder **Walters** herinnert aan de oproep van de raad om snel in actie te komen; problemen worden nu gezien; volgens de **SP** verliest men in de wijken en de Havenstraat levendigheid, omdat de gemeente daar niet investeert; zij vraagt de opdracht van cultuur in de wijken te verbreden; **Hart voor Hilversum** wil structurele zaken in de kadernota meenemen; de herstelagenda is voor de fractie geen optelsom van gelden die mensen krijgen; wel moeten er met gelden de juiste dingen gedaan worden; geld is in dit geval een middel.

De **ChristenUnie**:

- wil oppassen economie en sociaal tegengesteld aan elkaar te zien; economie is een middel om sociale maatregelen te kunnen nemen.

De **VVD**:

- vindt dat er goede en belangrijke punten in het herstelplan staan, zoals op het gebied van werkgelegenheid; de agenda helpt bij actie en daadkracht; de **SP** wil € 1,6 miljoen uitgeven, maar ziet dat het gaat om structurele problemen; het raadsvoorstel vermeldt dat de reserve Covid-10 bedoeld is voor het dekken van lokale uitgaven die veroorzaakt worden door de coronacrisis waarvoor *geen* compensatie van de rijksoverheid beschikbaar is en is voor essentiële of maatschappelijke dienstverlening; haar vraag is dus wat essentiële dienstverlening is en waar de noden het hoogst zijn; daarin moet stevig worden geïnvesteerd;

focus is daarom nodig en ook het volledig storten van € 1,6 miljoen en dat bedrag niet alsnog met rijksmiddelen dekken; al het coronageld van het Rijk wordt bijgestort in de coronapot van Hilversum;

- de **SP** daagt de VVD uit alle dingen te doen en ook focus aan te brengen; het gaat om essentiële dingen, maatschappelijke nood, sociale zaken en werkgelegenheid; bij de kadernota of begrotingsbehandeling kunnen dan andere zaken worden opgepakt, zoals de gebiedsagenda voor het centrum;
- **Hart voor Hilversum** gaat het erom dat er met de herstelmaatregelen de juiste dingen gedaan worden, waarbij geld een middel is.

De **ChristenUnie**:

- vraagt of de SP een maatregel kan noemen die weinig of geen geld kost; de **SP** wil aan alles wat het college heeft voorgesteld steun geven; het voorliggende voorstel zegt structurele problemen aan te pakken, zoals begeleiding in de wijk en psychische kwetsbaarheid, wat bij de komende begrotingsbehandeling opgepakt moet worden; zij heeft moeite ermee dat het college zegt aanvullend rijksgeld als dekking te gebruiken voor het lokale bedrag van € 1,6 miljoen; zij wil beide bedragen investeren; de **ChristenUnie** constateert dat de SP haar vraag niet beantwoordt; de heer **Dols** hoorde de SP verwijzen naar de reserve Covid-19 en dat geld beschikbaar wordt gesteld voor het dekken van lokale uitgaven die veroorzaakt worden door de coronacrisis, waarvoor geen compensatie beschikbaar is van de rijksoverheid; dat betreft de opgestelde reserve voor noodsteun en niet de reserve gekoppeld aan de corona-herstelagenda; de **SP** meent dat de onttrokken € 1,6 miljoen echt een investering moet zijn uit de algemene reserve, die niet aangevuld hoeft te worden met rijksgeld.

De **voorzitter**:

- merkt op dat een toezegging is gedaan over een halfjaarlijkse evaluatie.

De **commissie** en de **wethouder** bevestigen dat.

Advisering aan de raad

Hart voor Hilversum vindt het voorstel rijp voor de raad en adviseert positief zonder debat.

GroenLinks vindt het voorstel rijp voor de raad en adviseert positief met debat.

D66, de **VVD** en de **ChristenUnie** vinden het voorstel rijp voor raadsbehandeling met debat.

Het **CDA** en de **SP** achten het voorstel niet rijp voor raadsbehandeling, maar willen toch een debat als wel raadsbehandeling plaatsvindt.

De **PvdA** wil over het voorstel een debat.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.18 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 10 november 2021,

De griffier, De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek. P.I. Broertjes.